

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI**

JIZZAX POLITEXNIKA INSTITUTI

«TASDIQLANDI»

Q. qutv. ishlari bo'yicha prorektor

G'.Egamnazarov

12 2021 y.

**“ILMIY TADQIQOT METODOLOGIYASI”
fanidan magistraturaning**

70712509 – Intelektual transport tizimlari yo'nalishi

*(Syllabus kafedraning 2021 yil “26” 08 -avgustdagи
1-sonli majlisida muhokama qilingan va tasdiqlangan)*

Jizzax-2021 y.

Ilmiy tadqiqot metodologiyasi

Fan sillabusi Jizzax politexnika instituti ilmiy-uslubiy kengashining 2021 yil
“22” 12 dagi 5-sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

prof. Usmanov S.A. “Transport Logistika” kafedrasi professori

Taqrizchilar:

Rahmatullayev M.X “Transport Logistika” kafedrasi dotsenti t.f.n

Djiyanbaev.S.V “Transport Logistika” kafedrasi mudiri t.f.f.d

“Transport Logistika” kafedrasi
mudiri:

2021 yil «26» 08

 t.f.f.d S.Djiyanbaev
(imzo)

Magistratura bo'limi boshlig'i:
2021 yil «26» 08

 J. Ibragimov
(imzo)

O'quv uslubiy boshqarma
boshlig'i:
2021 yil «22» 12

 J.Nasriddinov
(imzo)

Fan nomi:	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi
Fan turi:	majburiy
Fan kodi:	ITM1114
Bosqich:	1
Semestr:	1
Ta'lif shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	30
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lif	60
Kreditlar miqdori:	4 ECTS
Baholash shakli:	Imtixon
Fan tili:	O'zbek

Dastur mualliflari:	Usmanov S.A.
E-mail:	
Telefon raqami:	+998 93 309 01 47
Tashkilot:	Jizzax politexnika instituti "Transport Logistika" kafedrasи
Professor-o'qituvchilar haqida ma'lumot va talabalar bilan ishslash vaqtি	Ma'ruzachi: Usmanov S, A korpus 1- qavat 105 xona. Qabul vaqtি o'quv haftasining dushanba, chorshanba va juma kunlari 15 ⁰⁰ -17 ⁰⁰

4 ECTS. 60 auditoriya soat

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Jamoaviy ishslash(JI)	Amaliy va laboratoriya (MI)	Mustaqil ta'lif(MT)	Jami
30	30	-			60	120

Kurs haqida qisqacha ma'lumot (QM)	
QM1	<p>Fanni o'qitishdan maqsad - magistrant talabalarga ilmiy tadqiqotlarning asosiy tushunchalari, ta'riflari, usullari va bosqichlari haqida nazariy bilimlarni berish, ularni ilmiy tadqiqotlarni olib borish metodologiyasi, eksperimentlarni bajarish usullari, olingan natijalarini ishlab chiqish va tahlil etish metodlari, ularni rasmiylashtirish va amaliyotga tatbiq etish usullari bilan tanishtirishdan iboratdir.</p> <p>Fanning vazifasi - magistrantlar va yosh olimlarda nazariy va tajribaviy tadqiqot o'tkazish malakasini shakllantirish; tadqiqotda axborot va faktlar bilan ishslash texnologiyasini o'zlashtirish; ilmiy tadqiqotni tashkil qilish, uni amalga oshirish rejali va bosqichlarini ishlab chiqishni o'rganish; magistrantlarning intellektual va ijodiy qobiliyatlarini o'stirish yo'llarini bilib olish; ilmiy ijod qilish yo'llari va mexanizmlarini o'rganish; ilmiy tadqiqot olib borish sharti bo'lgan tanqidiy fikrlash qobiliyatini shakllartirish. Bu tadqiqotchini o'zi va boshqalar qo'lga kiritgan natijalarini xolisona baholash imkoniyatni beradi. Ilmiy tadqiqot natijalarini rasmiylashtirish qoidalari va talabalarini bilish, amaliyotga joriy qilish va xulosalar chiqarishni o'rgatishdan iborat.</p>

Ta’lim natijalari (TN)

TN1	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Fanining predmeti. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi vazifalari va ahamiyatini o’rganadi.
TN2	Ilmiy tadqiqot metodi va metodologiyasi tushunchasi. Ilmiy tadqiqotlarning umumiy, umumilmiy, xususiy va maxsus ilmiy tadqiqot metodlari.
TN3	Ilmiy muammo va ilmiy mavzu. Ilmiy-texnikaviy axborotni izlash. Ilmiy tadqiqot ishlarining turlari. Ilmiy natijalarni nashrga tayyorlash.
TN4	Magistrlik dissertatsiyasi tushunchasi va xususiyatlari. Magistrlik dissertatsiyasining tuzilishi. Ilmiy tadqiqotning obyekti va predmeti.
TN5	Ilmiy tadqiqot metodlari. Ilmiy tadqiqotda muammo, muammoli vaziyat va dalillarning o’rni.
TN6	Axborot manbaalari va tizimlari bilan ishslash
TN7	Eksperimentlarni rejalashtirish metodlari. Magistrlik dissertatsiyasiga qo‘yiladigan talablarni o’rganish.
TN8	Eksperimentlarni o’tkazish. Magistrlik dissertatsiyasini himoyaga tayyorlash qoidalari, olimning professional va ijtimoiy mas’uliyati

Mashg‘ulotlar shakli: ma’ruza (M)		Dars soatlari hajmi
M1	Kirish. «Ilmiy tadqiqot metodologiyasi» fanining predmeti, vazifalari va ahamiyati.	2
M2	Ilmiy tadqiqot metodi va metodologiyasi	4
M3	Ilmiy muammo, mavzu, uni tanlash va ilmiy tadqiqot ishlarining turlari	4
M4	Magistrlik dissertatsiyasi bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlarini rejalash.	4
M5	Ilmiy tadqiqot metodlari	4
M6	Axborot manbaalari va tizimlari bilan ishslash	4
M7	Eksperimentlarni rejalashtirish metodlari	4
M8	Eksperimentlarni o’tkazish	4
Jami:		30

Foydalilanildigan adabiyotlar:

1. «O’zbekiston Respublikasi prezidentining 7 fevral 2017 yildagi № UP4947 «O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning harakatlar strategiyasi» http://www.lex.uz/pages/getpage.aspx?lact_id=310704 .
2. N.A. Shermuhamedova. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Darslik. –T.: «Fan va texnologiya», 2014, 464 bet.
3. Saifnazarov I., Karimov T., Nikitchenko G.V. Ilmiy ijod metodologiyasi. – Toshkent, TDIU, 2004 y.
4. A.Egamberdiyev. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi (Magistraturaning barcha ta’lim yo’nalishlari uchun) O’quv-uslubiy majmua. Andijon – 2019. 284 bet.
5. Prabhat Pandey, Meenu Mishra Pandey. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES, Bridge Center 2015. 118 p.
6. Ranjit Kumar. RESEARCH METHODOLOGY a step-by-step guide for beginners. SAGE Publications Ltd. London – 2011. 366 p.
7. Lovely Professional University. RESEARCH METHODOLOGY. “EXCEL BOOKS PRIVATE LIMITED” New Delhi. 2012. 107 p. 8. C.R. Kothari. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES. “NEW AGE INTERNATIONAL (P) LIMITED, PUBLISHERS” New Delhi 2004. 414 p.

Mashg‘ulotlar shakli: amaliy (A)		Dars soatlari hajmi
A1	Fan ijtimoiy madaniy faoliyt sifatida uning zamonaviy tahlil metodlari bilan tanishish.	2
A2	Ilmiy tadqiqotning namoyon bo‘lish jihatni.	4
A3	Ilmiy tadqiqot namoyon bo‘lish shakllari va startup loyihalarini o‘rganish.	4
A4	Fanlarning sinflanishi, UO‘K (UDK) tizimi, oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori o‘rganish.	4
A5	Ilmiy tadqiqotda muammo, muammoli vaziyat va dalillarning o‘rnini.	4
A6	Scopus, Science Direct, Mendeley va boshqa tizimlarini o‘rganish.	4
A7	Magistrlik dissertatsiyasiga qo‘yiladigan talablarni o‘rganish.	4
A8	Magistrlik dissertatsiyasini himoyaga tayyorlash qoidalari, olimning professional va ijtimoiy mas’uliyati.	4
	Jami	30

Foydalaniladigan adabiyotlar:

1. «O’zbekiston Respublikasi prezidentining 7 fevral 2017 yildagi № UP4947 «O’zbekiston Respublikasini rivojlantirishning harakatlar strategiyasi»
http://www.lex.uz/pages/getpage.aspx?lact_id=310704 .
2. N.A. Shermuhamedova. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Darslik. –T.: «Fan va texnologiya», 2014, 464 bet.
3. Saifnazarov I., Karimov T., Nikitchenko G.V. Ilmiy ijod metodologiyasi. – Toshkent, TDIU, 2004 y.
4. A.Egamberdiyev. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi (Magistraturaning barcha ta’lim yo’nalishlari uchun) O’quv-uslubiy majmua. Andijon – 2019. 284 bet.
5. Prabhat Pandey, Meenu Mishra Pandey. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES, Bridge Center 2015. 118 p.
6. Ranjit Kumar. RESEARCH METHODOLOGY a step-by-step guide for beginners. SAGE Publications Ltd. London – 2011. 366 p.
7. Lovely Professional University. RESEARCH METHODOLOGY. “EXCEL BOOKS PRIVATE LIMITED” New Delhi. 2012. 107 p. 8. C.R. Kothari. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES. “NEW AGE INTERNATIONAL (P) LIMITED, PUBLISHERS” New Delhi 2004. 414 p.

Mashg‘ulotlar shakli: mustaqil ta’lim (MT)		soat
1-semestr		
MT1	Fan ijtimoiy madaniy faoliyt sifatida uning zamonaviy tahlil metodlari bilan tanishish.	8
MT2	Ilmiy tadqiqotning namoyon bo‘lish jihatni.	8
MT3	Ilmiy tadqiqot namoyon bo‘lish shakllari va startup loyihalarini o‘rganish.	8
MT4	Fanlarning sinflanishi, UO‘K (UDK) tizimi, oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori o‘rganish.	8
MT5	Ilmiy tadqiqotda muammo, muammoli vaziyat va dalillarning o‘rnini.	7
MT6	Scopus, Science Direct, Mendeley va boshqa tizimlarini o‘rganish.	7
MT7	Magistrlik dissertatsiyasiga qo‘yiladigan talablarni o‘rganish.	7
MT8	Magistrlik dissertatsiyasini himoyaga tayyorlash qoidalari, olimning	7

Ta’lim strategiyasi

Ilmiy tadqiqot metodologiyasi kursini o‘qitish ta’limning kredit tizimi asosida ma’ruza, amaliy mashg‘ulotlari, videoma’ruzalar, taqdimotlar hamda mavzu bo‘yicha vazifalar va mustaqil topshiriqlarni o‘z ichiga oladi. Ma’ruza, amaliy ishlarga oid o‘quv materiallarda ko‘rsatilgan mavzular bo‘yicha nazariy va amaliy ma’lumotlar beriladi, amaliy ishlarni, mustaqil ishlarni bajarish va natijalarni hisoblash tartibi tushuntiriladi. Kurs bo‘yicha qo‘yilgan o‘quv materiallari talabalar tomonidan mustaqil o‘rganiladi, testlar, amaliy ishlar talabalar tomonidan individual tarzda bajariladi.

Talabalar quyidagi materiallardan foydalanish imkoniga egadirlar:

- Video ma’ruzalar;
- Elektron shakldagi ma’ruza matnlari;
- Har bir mavzuga doir prezentatsiya slaydlari;
- Amaliy mashg‘ulotlarga doir uslubiy ko‘rsatmalar;
- Har bir dars mavzusi yuzasidan topshiriqlar va mashqlari va masalalar;
- Elektron shakldagi darsliklar va qo‘llanmalar.

Nazariy mashg‘ulotlar davomida, talabaga ma’ruza orqali mavzu yuzasidan kerakli bo‘lgan konsepsiylar yetkazib beriladi. Talabalarga mavzuni yanada mustahkamlashlari uchun prezentatsiyalar, darsliklar, o‘quv qo‘llanmalari va boshqa o‘quv-uslubiy materiallardan foydalanish bo‘yicha ko‘rsatmalar beriladi. Talabalar mavzuni o‘zlashtirish darajasini tekshirish maqsadida, har bir mavzudan so‘ng elektron ta’lim platformasida sinov (test) nazoratlaridan o’tadi. Shu yo’l bilan talaba o‘zining mavzulardan olgan bilimini tekshirib boradi.

Amaliy mashg‘ulotlarida har bir mavzu bo‘yicha masalalar va ko‘rsatmalar bo‘yicha materiallar, prezentatsiyalar, ko‘rsatmalar talabalarga taqdim etiladi, shuningdek, mavzuni o‘zlashtirish darajasini tekshirish maqsadida topshiriqlar beriladi. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi kursining talabalarga “Ilmiy tadqiqot metodologiyasi” o‘quv-uslubiy majmuada keltirilgan masalalarni mustaqil ishslash talab etiladi.

Mustaqil o‘zlashtiriladigan mavzular(MT) bo‘yicha talabalar tomonidan mustaqil ish tayyorlanadi. Mustaqil ta’limni tashkil etishni kafedraning yetakchi professor-o‘qituvchilari tamonidan uslubiy qo‘lanma ishlab chiqaladi va assistent o‘qituvchi tomonidan metodik tavsiya, zaruriy ko‘rsatma va bajarilishga qo‘yilgan talablar talabalarga yetkaziladi. Musta’qil ta’lim oldindan belgilab qo‘yilgan grafik asosida qabul qilinadi.

Ma’ruza, amaliy fanlaridan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortig’ini sababsiz qoldirgan talaba yakuniy nazoratlarga qo‘yilmaydi. Mashg‘ulotlarning barcha mavzularini to‘la o‘zlashtirgan(qayta o‘zlashtirish bilan) talabalarga yakuniy nazoratda ishtirok etishga ruxsat etiladi. Talaba semestr oxirida yakuniy nazorat topshiradi.Yakuniy nazoratda test, topshiriq, yozma va og’zaki shaklda, ishda savol va topshiriqlarning umumiylajmining 50% mustaqil ta’lim manbalaridan shaklantirilishiga alohida e’tibor beriladi.

Talabalarni baholash

Talabalar bilimini baholash semestr va yakuniy nazorat davomida o‘qitish materiallarini o‘zlashtirish ko‘rsatkichi (test, topshiriq, yozma va og’zaki ish natijasi)ga asoslangan.

Ilmiy tadqiqot metodologiyasi kursi davomida talabalar 100 ballik tizimda baholanadi. Shundan 50 ball joriy va oraliq natijasiga(50 balning 60 % JN,MT va 40 % ON), 50 ball esa yakuniy nazorat natijasiga ajratiladi. Joriy va oraliq ballarning umumiyl natijasi 30 balldan past bo‘lgan talabalar yakuniy nazorat imtixoniga kiritilmaydi. Yakuniy nazoratda 30 va undan ko‘p ball to‘plagan talaba fanni o‘zlashtirgan hisoblanadi.

Joriy, oraliq va yakuniy nazorat ballari quyidagicha taqsimланади:

Topshiriq	Maksimal ball	
Topshiriq1*	4	Joriy nazorat bo‘yicha maksimal 20 ball
Topshiriq2*	4	
Topshiriq3*	4	
Topshiriq4*	4	
Topshiriq5*	4	
Mustaqil ish	10	10
Oraliq nazorat bo‘yicha maksimal ball	20	20
Yakuniy nazorat bo‘yicha maksimal ball	50	50
Jami:	100	100 ball

Yevropa kredit transfer tizimi (ECTS — European Credit Transfer System)
talabalar o‘zlashtirishini baholash

JADVALI

Daraja(belgi)	Ballar(foiz)	5 baholik tizimga qiyosiy taqqoslaganlanda	Izoh
“A”	90-100	“5”	
“B”	80-89.9	“4”	
“C”	70-79.9		
“D”	65-69.9	“3”	
“E”	60-64.9		
“FX”	55-59.9	“2”	
“F”	0-54		

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

VII. Asosiy adabiyotlar

1. «O'zbekiston Respublikasi prezidentining 7 fevral 2017 yildagi № UP4947 «O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning harakatlar strategiyasi» http://www.lex.uz/pages/getpage.aspx?lact_id=310704 .
2. N.A. Shermuhamedova. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Darslik. –T.: «Fan va texnologiya», 2014, 464 bet.
3. Saifnazarov I., Karimov T., Nikitchenko G.V. Ilmiy ijod metodologiyasi. – Toshkent, TDIU, 2004 y.
4. A.Egamberdiyev. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi (Magistraturaning barcha ta'lif yo'naliishlari uchun) O'quv-uslubiy majmua. Andijon – 2019. 284 bet.
5. Prabhat Pandey, Meenu Mishra Pandey. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES, Bridge Center 2015. 118 p.
6. Ranjit Kumar. RESEARCH METHODOLOGY a step-by-step guide for beginners. SAGE Publications Ltd. London – 2011. 366 p.
7. Lovely Professional University. RESEARCH METHODOLOGY. “EXCEL BOOKS PRIVATE LIMITED” New Delhi. 2012. 107 p. 8. C.R. Kothari. RESEARCH METHODOLOGY: TOOLS AND TECHNIQUES. “NEW AGE INTERNATIONAL (P) LIMITED, PUBLISHERS” New Delhi 2004. 414 p.

Qo'shimcha adabiyotlar

1.Mirziyoev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik –har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.

2.Mirziyoev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birlgiligidarpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b.

3.Mirziyoev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birlgiligidarpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b.

4.Mirziyoev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash–yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b

5.Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b.

6.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti-ning 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-soni “O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni. www.lex.uz.

Internet saytlari, davriy nashrlari

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali.
2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliybazasi.
3. www.mineconomy.uz(O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi)
4. www.stat.uz(O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi)
5. www.ima.uz(O'zbekiston Respublikasi Intellektual mulk agentligi)
6. www.academy.uz (Fanlar akademiyasi)